SSC PUBLIC EXAMINATIONS 2024-25

గణిత శాస్త్రము (SCERT Modal paper - II)

(తెలుగు మీడియం)

సమయం : 3 గం. 15 నిమిషాలు **గరిష్ట మార్కులు: 100**

సూచనలు :

1. మూడు గంటల 15 నిమిషాల సమయంలో 15 నిమిషాలు ప్రశ్నా పత్రం చదువుకోవడానికి కేటాయించడమైనది.

2. అన్ని సమాధానములు ఆన్సర్ బుక్ లెట్లో రాయవలెను.

3. ఈ ప్రశ్న పత్రము నాలుగు విభాగాలు కలిగి ఉండి 33 ప్రశ్నలు ఉంటాయి.

4. విభాగం IV నందు మాత్రమే అంతర్గత ఎంపిక ఉంటుంది.

5. సమాధానములు అర్థమయ్యేటట్లు రాయవలెను.

విభాగము -I

12 x 1 = 12 M

గమనిక : i) ఒక పదం లేక వాక్యంలో అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానములు ఇవ్వండి

ii) ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక మార్కు.

https://sureshmathsmaterial.com/

1. ప్రవచనము A: π ఒక కరణీయ సంఖ్య.

ప్రవచనము B: అన్ని అంతం కాని ఆవర్తితం కాని దశాంశాలు కరణీయ సంఖ్యలు.

(A) ప్రవచనాలు A మరియు B రెండు సరియైనవి (B) ప్రవచనం A మాత్రమే సరియైనది

(C) ప్రవచనం B మాత్రమే సరియైనది (D) ప్రవచనం A మరియు B రెండు సరియైనవి కావు.

సాధన: (A) ప్రవచనాలు A మరియు B రెండు సరియైనవి

2. జతపరచండి:

వర్గ బహుపది $6x^2-3-7x$ న కు

గ్రూప్ – A		గ్రూప్ - B
(a) శూన్య విలువల సంఖ్య	[ ]	(i) -1/2
(b) శూన్య విలువల మొత్తం	[ ]	(ii) 2
(c) శూన్య విలువల లబ్దం	[ ]	(iii) 7/6

(A) a →iii, b→ii, c→i (B) a→ ii, b→ iii, c→i (C) a→i, b →iii, c→ii (D) a→i, b→ii, c→ iii

సాధన: B

3. దిగువ ఇవ్వబడిన సమస్యకు రేఖీయ సమీకరణాల జతలను తయారు చేయండి

6 ఆపిల్స్ మరియు 5 మామిడికాయల మొత్తం ₹270 అలాగే 5 ఆపిల్స్ మరియు 3 మామిడికాయల మొత్తం ₹190.

సాధన: ఒక ఆపిల్ వెల ₹x మరియు ఒక మామిడికాయ వెల ₹y అనుకుందాము

$6x + 5y = 270$ మరియు $5x + 3y = 190$

4. అంక శ్రేఢి 3,1,-1, -3 .... లో సామాన్య భేదం

సాధన: సామాన్య భేదం$(d) = a_2 - a_1 = 1 - 3 = -2$

5. Δ ABC మరియు Δ DEF లు సరూపాలు మరియు అయిన, AB = 4 సెం. మీ , DE = 6 సెం. మీ, EF = 9 సెం. మీ మరియు FD = 12 సెం. మీ, Δ ABC యొక్క చుట్టుకొలత -------

సాధన: Δ ABC ~ Δ DEF అయిన $\frac{AB}{DE}=\frac{BC}{EF}=\frac{AC}{DF}$

$$\frac{4}{6}=\frac{BC}{9}=\frac{AC}{12}$$

$$\frac{4}{6}=\frac{BC}{9}\Longrightarrow BC=\frac{9\times 4}{6}=6$$

$$\frac{4}{6}=\frac{AC}{12}\Longrightarrow AC=\frac{12\times 4}{6}=8$$

https://sureshmathsmaterial.com/

Δ ABC యొక్క చుట్టుకొలత = AB+BC+AC=4+6+8=18 సెం. మీ

6. క్రింది ఇచ్చిన దత్తాంశమునకు చిత్రాన్ని గీయండి

20 మీ పొడవు గల ఒక భవనం పైనున్న టవర్ యొక్క అడుగుభాగం మరియు పైభాగాలను వరుసగా 45^0 మరియు 60^{0} ఊర్ధ్వ కోణాలతో నేలపై ఉన్న ఒక బిందువు నుండి చూస్తున్నది.

సాధన:

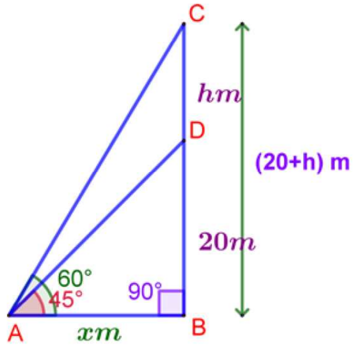

7. బాహ్య బిందువు నుండి ఒక వృత్తానికి గీయగల స్పర్శ రేఖలు ఎన్ని?

సాధన: రెండు (2)

8. ఒక బొంగరం ఉపరితల వైశాల్యం అనేది -----------మరియు -----------వక్రతల వైశాల్యాల మొత్తము

సాధన: అర్ధ గోళం, శంఖువు

9. ఒక ప్రయోగం యొక్క అన్ని ప్రాథమిక ఘటనల సంభావ్యతల మొత్తము

సాధన: 1

10. ప్రక్కన ఇవ్వబడిన పటం యొక్క శూన్య విలువలు

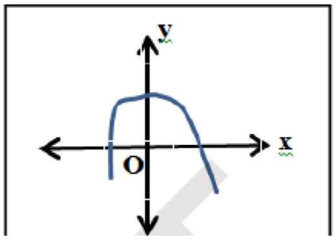

సాధన: రెండు (2)

11. $\frac{2\tan 30°}{1+\tan^2 30^0}$

(A) Sin60° (B) Cos60° (C) tan60° (D) Sin30°

సాధన: A

$$\frac{2\tan 30^0}{1+\tan^2 30^0}=\frac{2\times\frac{1}{\sqrt{3}}}{1+\left(\frac{1}{\sqrt{3}}\right)^2}=\frac{\frac{2}{\sqrt{3}}}{1+\frac{1}{3}}=\frac{\frac{2}{\sqrt{3}}}{\frac{4}{3}}=\frac{2\times 3}{4\times\sqrt{3}}=\frac{\sqrt{3}}{2}=\sin 60^0$$

12. $x^2+kx-5/4=0$ అనే సమీకరణం యొక్క ఒక మూలము ½ అయిన 'k' విలువ

సాధన: $\left(\frac{1}{2}\right)^2 + k\left(\frac{1}{2}\right) - \frac{5}{4} = 0$

$\frac{1}{4} + \frac{k}{2} - \frac{5}{4} = 0$

$\frac{k}{2} = \frac{5}{4} - \frac{1}{4} = \frac{4}{4} = 1$

$k = 2$

విభాగము -II

సూచనలు 1) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి

2) ప్రతి సరైన సమాధానమునకు రెండు మార్కులు

13. 7 సెం. మీ వ్యాసార్థం గా గల గోళం ఘణపరిమాణం కనుక్కోండి

సాధన: గోళం ఘణపరిమాణం $= \frac{4}{3}\pi r^3 = \frac{4}{3} \times \frac{22}{7} \times 7 \times 7 \times 7 = \frac{4312}{3} = 1437.3$ సెం. మీ ^{3}

14. $ax^2 + bx + c, (a \neq 0)$ మరియు $a > 0$. అయినచో వర్గ బహుపది యొక్క చిత్తు పటాన్ని గీయండి

సాధన:

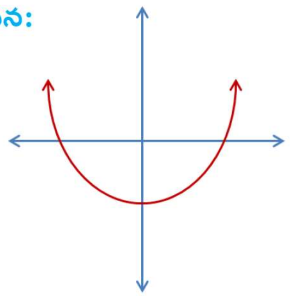

15. kx (x-2)+6=0 వర్గ సమీకరణంనకు గల రెండు మూలాలు సమానం అయితే k విలువ కనుక్కోండి.

సాధన: $kx^2 - 2kx + 6 = 0$

$a = k, b = -2k, c = 6$

వర్గ సమీకరణ మూలాలు సమానం అయితే $b^2 - 4ac = 0$

$(-2k)^2 - 4 \times k \times 6 = 0$

$4k^2 - 24k = 0$

$4k(k - 6) = 0$

$4k = 0$ లేదా $k - 6 = 0$

$k = 0$ లేదా $k = 6$

$\therefore k = 6$ ($k = 0$ అయితే $a = 0, b = 0$ కావున అది వర్గ సమీకరణం కాదు)

16. పటంలో చూపినట్లు PQ || RS, అయిన Δ POQ ~ Δ SOR అని నిరూపించండి.

సాధన: PQ || RS (దత్తాంశం)

So, $\angle P = \angle S$ (ఏకాంతర కోణాలు)

$\angle Q = \angle R$ (ఏకాంతర కోణాలు)

$\angle POQ = \angle SOR$ (శీర్షాభిముఖ కోణాలు)

$\therefore \Delta POQ \sim \Delta SOR$ (కో. కో. కో. సరూపకత)

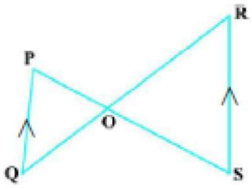

17. (2,-5) మరియు (-2,9) బిందువులకు సమాన దూరంలో X - అక్షంపై గల బిందువును గుర్తించండి

సాధన: ఇచ్చిన బిందువులు A(2, –5) మరియు B(–2, 9).

$P(x, 0)$ అనేది A మరియు B బిందువుల నుండి సమాన దూరం లో X-అక్షం పై గల బిందువు.

$A(2, -5), P(x, 0)$

$$AP = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$
$$= \sqrt{(x-2)^2 + (0+5)^2}$$
$$= \sqrt{x^2 - 4x + 4 + 25}$$
$$= \sqrt{x^2 - 4x + 29}$$

$B(-2, 9), P(x, o)$

$$BP = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$
$$= \sqrt{(x+2)^2 + (0-9)^2}$$
$$= \sqrt{x^2 + 4x + 4 + 81}$$
$$= \sqrt{x^2 + 4x + 85}$$

ఇప్పుడు AP=BP⇒ $AP^2 = BP^2$

$$x^2 - 4x + 29 = x^2 + 4x + 85$$
$$x^2 - 4x - x^2 - 4x = 85 - 29$$
$$-8x = 56 \Rightarrow x = \frac{56}{-8} = -7$$

కావలసిన బిందువు $(-7, 0)$.

18. $\tan(A+B) = \sqrt{3}$ మరియు $\tan(A-B) = \sqrt{3}$, $0° \le A + B \le 90°$, A>B. అయితే A మరియు B విలువలను కనుక్కోండి.

సాధన: $\tan(A + B) = \sqrt{3} = \tan 60^0$

$$A + B = 60^0 \rightarrow (1)$$
$$\tan(A - B) = \frac{1}{\sqrt{3}} = \tan 30^0$$
$$A - B = 30^0 \rightarrow (2)$$
$$(1) + (2) \Rightarrow A + B + A - B = 60^0 + 30^0$$
$$2A = 90^0 \Rightarrow A = 45^0$$

(1) నుండి ; $45^0 + B = 60^0 \Rightarrow B = 15^0$

19. ఒక టవర్ నేలపై నిట్టనిలువుగా ఉంది. టవర్ పాదం నుండి 15 మీ దూరంలో ఉన్న బిందువు నుండి టవర్ పైకొనను 60º ఊర్ధ్వకోణంతో చూసినచో టవర్ ఎత్తును కనుక్కోండి

సాధన: టవర్ =AB=h మీ

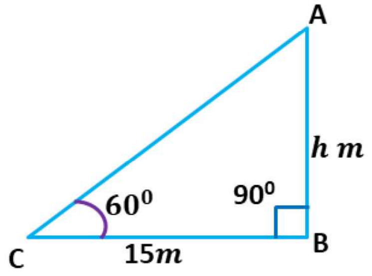

టవర్ పాదం నుండి బిందువుకు గల దూరం = CB

ఊర్ధ్వకోణం =∠BCA=60^0

$$\tan 60^0 = \frac{AB}{BC}$$
$$\sqrt{3} = \frac{h}{15}$$
$$h = 15\sqrt{3}$$

∴ టవర్ యొక్క ఎత్తు = $15\sqrt{3}$ మీ

20. ఇచ్చిన పటం లో TP మరియుTQ లు 'O' కేంద్రం గా గల వృత్తానికి రెండు స్పర్శరేఖలు మరియు ∠POQ = 100°.అయిన ∠PTQ కనుగొనుము.

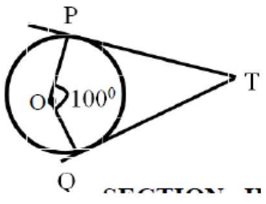

సాధన: $\angle TPO = \angle TQO = 90^0$(స్పర్శ రేఖకు వ్యాసార్ధాలకు మధ్య గల కోణం)

$\angle TPO + \angle TQO + \angle POQ + \angle PTQ = 360^0$(చతుర్భుజం లోని కోణాల మొత్తం)

$90^0 + 90^0 + 100^0 + \angle PTQ = 360^0$
$\angle PTQ = 360^0 - 280^0 = 80^0$

విభాగము -III

సూచనలు: 1) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి

2) ప్రతి సరియైన సమాధానమునకు 4 మార్కులు

21. ఒక పిగ్గి బ్యాంకులో వంద 50p నాణేలు, యాభై ₹1 నాణేలు, ఇరవై ₹2 నాణేలు, పది ₹5 నాణేలు ఉన్నాయి. పిగ్గీ బ్యాంకు ను తలక్రిందులుగా చేసినప్పుడల్లా యాదృచ్ఛికంగా ఒక నాణెం పడుతుంటే ఆ నాణెం (i) 50p నాణెం అగుటకు (ii) ₹5 నాణెం కాకపోవుటకు సంభావ్యతలు ఎంతెంత ?

సాధన: 50p నాణెముల సంఖ్య =100

₹1 నాణెముల సంఖ్య =50

₹2 నాణెముల సంఖ్య =20

₹5 నాణెముల సంఖ్య =10

మొత్తం నాణెముల సంఖ్య =100+50+20+10=180 , n(S)=180

(i) 50 p నాణెం అగుటకు అనుకూల పర్యవసానాల సంఖ్య =100

$$P(\text{ 50 p నాణెం}) = \frac{100}{180} = \frac{5}{9}$$

(ii) ₹5 నాణెం కాకపోవుటకు అనుకూల పర్యవసానాల సంఖ్య =180-10=170

$$P(\text{ ₹5 నాణెం కాకపోవుట}) = \frac{170}{180} = \frac{17}{18}$$

22. వర్గీకృత దత్తాంశం యొక్క మధ్యగతం కనుక్కోవడానికి సూత్రాన్ని రాయండి. అందలి పదాలను

సాధన: $\text{మధ్యగతం} = l + \left(\frac{\frac{n}{2} - cf}{f}\right) \times h$

ఇక్కడ l = మధ్యగత తరగతి దిగువ అవధి

n = పరిశీలనాంశాల సంఖ్య ,

cf = మధ్యగత తరగతి కన్నా ముందున్న తరగతి సంచిత పౌనఃపుణ్యం

f = మధ్యగత తరగతి పౌనఃపుణ్యం

h = మధ్యగత తరగతి అంతరం లేదా పొడవు.

23. ఒక ఘనాకృతి అర్థగోళంపై శంకువు ను అమర్చబడి ఉన్న ఆకారంలో ఉంది. రెండింటి వ్యాసార్థాలు 1 సెం. మీ కు సమానం. శంఖువు యొక్క ఎత్తు దాని వ్యాసార్దానికి సమానం. ఆ ఘణాకృతి ఘనపరిమాణం ను π పదాలలో కనుక్కోండి.

సాధన: శంఖువు: r=1 సెం. మీ, h=1 సెం. మీ

అర్థగోళం: r=1 సెం. మీ

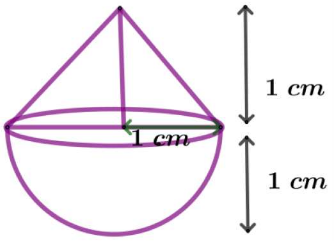

ఘణాకృతి ఘనపరిమాణం = శంఖువు భాగం ఘనపరిమాణం + అర్థగోళం భాగం ఘనపరిమాణం

$$= \frac{1}{3}\pi r^2 h + \frac{2}{3}\pi r^3$$

$= \frac{2}{3}\pi \times 1 \times 1 \times 1 + \frac{1}{3}\pi \times 1 \times 1 \times 1$

$= \frac{2\pi}{3} + \frac{\pi}{3}$

$= \frac{3\pi}{3}$

$= \pi$ సెం. మీ^{3}

24. ఒక లంబకోణ త్రిభుజ ఉన్నతి దాని భూమి పొడవు కన్నా 7 సెం. మీ తక్కువ. దాని కర్ణం పొడవు 13 సెం. మీ అయిన మిగిలిన భుజాల పొడవులను కనుగొనుము.

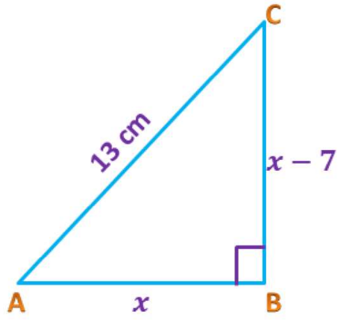

సాధన: లంబకోణ త్రిభుజ భూమి పొడవు (AB)=x సెం. మీ

దాని ఉన్నతి (BC) =x − 7 సెం. మీ

దాని కర్ణం పొడవు (AC)= 13 సెం. మీ

పైథాగరస్ సిద్ధాంతం ప్రకారం

$AB^2 + BC^2 = AC^2$
$x^2 + (x-7)^2 = 13^2$
$x^2 + x^2 - 14x + 49 - 169 = 0$
$2x^2 - 14x - 120 = 0$
$x^2 - 7x - 60 = 0$
$x^2 - 12x + 5x - 60 = 0$
$x(x-12) + 5(x-12) = 0$
$(x-12)(x+5) = 0$
$x - 12 = 0$ or $x + 5 = 0$
$x = 12$ or $x = -5$
$\therefore x = 12$ (త్రిభుజ భుజాలు ధనాత్మకం కావున $x \neq -5$)

మిగిలిన రెండు భుజాల పొడవులు 12 సెం. మీ, (12 − 7) సెం. మీ i. e 12 సెం. మీ , 5 సెం. మీ.

25. $(\text{SinA} + \text{CosecA})^2 + (\text{CosA} + \text{SecA})^2 = 7 + \tan^2 A + \text{Cot}^2 A$ అని చూపండి.

సాధన: $L.H.S = (\sin A + \text{cosec} A)^2 + (\cos A + \sec A)^2$

$= \sin^2 A + \text{cosec}^2 A + 2\sin A.\text{cosec} A + \cos^2 A + \sec^2 A + 2.\cos A.\sec A$

$= \sin^2 A + \cos^2 A + \text{cosec}^2 A + \sec^2 A + 2\sin A \times \frac{1}{\sin A} + 2\cos A \times \frac{1}{\cos A}$

$= 1 + \cot^2 A + 1 + \tan^2 A + 1 + 2 + 2$

$= 7 + \tan^2 A + \cot^2 A$

$= R.H.S$

26. అంక శ్రేడి లో గల మొదటి 14 పదాల మొత్తం 1050 మరియు మొదటి పదం 10, అయిన 20వ పదం కనుక్కోండి

సాధన: $a = 10, n = 14,$

$S_{14} = 1050$

$\frac{n}{2}[2a + (n-1)d] = 1050$

$\frac{14}{2}[2 \times 10 + (14-1)d] = 1050$

$7[20 + 13d] = 1050$

$20 + 13d = \frac{1050}{7} = 150$

$13d = 150 - 20$

$13d = 130$

$d = 10$

20 వ పదము $= a + 19d$

$= 10 + 19 \times 10$
$= 10 + 190$
$= 200$

27. వృత్తానికి బాహ్య బిందువు గుండా గీయబడిన స్పర్శ రేఖల పొడవులు సమానం అని నిరూపించండి.

సాధన: O కేంద్రం గా గల వృత్తానికి, PQ మరియు PR లు P నుండి వృత్తానికి గీచిన రెండు స్పర్శ రేఖలు

PQ=PR అని నిరూపించాలి.

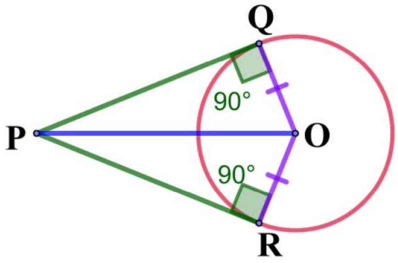

OQ, OR మరియు OP లను కలుపుము.

ΔOQP మరియు ΔORP ల లో

OQ=OR (ఒకే వృత్త వ్యాసార్ధాలు)

OP = OP (ఉభయ సామాన్యం)

$\angle OQP = \angle ORP$

$= 90^0$ (స్పర్శ రేఖకు వ్యాసార్ధాలకు మధ్య గల కోణం)

$\Delta OQP \cong \Delta ORP$ (లం. క. భు సర్వసమానత ప్రకారం)

PQ = PR (CPCT నుండి)

28. ప్రక్క పటం లోని గ్రాఫ్ ను పరిశీలించి క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానములు రాయండి

i) రేఖా చిత్రం ఆకారం పేరేమి?

ii) రేఖా చిత్రం ఎన్ని శూన్యాలు కలిగి ఉంది?

iii) రేఖా చిత్రంలో శూన్యాలు ఏవి?

iv) రేఖ చిత్రం X – అక్ష్యాన్ని ఎన్నిసార్లు ఖండిస్తుంది?

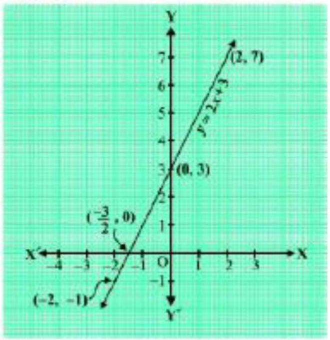

సాధన: i) సరళ రేఖ .

ii) ఒకటి

iii) -3/2

iv) ఒక సారి

విభాగము -IV

సూచనలు: 1) అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.

2) ప్రతి సరైన సమాధానమునకు 8 మార్కులు.

3)ప్రతి ప్రశ్నకు అంతర్గత ఎంపికకు అవకాశం కలదు.

29. (a) $\sqrt{7}$ కరణీయ సంఖ్య అని నిరూపించుము.

నిరూపణ : $\sqrt{7}$ అకరణీయ సంఖ్య అనుకుందాము

$\sqrt{7} = \frac{a}{b}$ (a, b లు సాపేక్ష ప్రధానాంకాలు)

ఇరువైపులా వర్గం చేయగా

$$7 = \frac{a^2}{b^2} \Rightarrow 7b^2 = a^2 \rightarrow (1)$$

p ఒక ప్రధాన సంఖ్య . p అనునది a^2 ను భాగిస్తే, p, a ను కూడా భాగిస్తుంది

$\Rightarrow b^2 = \frac{a^2}{7}$

$\Rightarrow$ 7 అనునది a^2 ను భాగిస్తుంది.

$\Rightarrow$ 7 , a ను కూడా భాగిస్తుంది.

$a = 7c$ (ఏదో ఒక పూర్ణ సంఖ్య c న కు)

$\Rightarrow a^2 = 49c^2$

$\Rightarrow 7b^2 = 49c^2$ ((1) నుండి)

$\Rightarrow b^2 = 7c^2$

$\Rightarrow c^2 = \frac{b^2}{7}$

$\Rightarrow$ 7 అనునది b^2 ను భాగిస్తుంది

$\Rightarrow$ 7, b ను కూడా భాగిస్తుంది.

7 అనునది a మరియు b ల కు ఉమ్మడి కారణాంకం.

కానీ ఇది a మరియు b లు సాపేక్ష ప్రధానాంకాలు అనుటకు విరుద్ధము

మనము అనుకున్నది అసత్యము

కావున $\sqrt{7}$ ఒక కరణీయ సంఖ్య.

(b) : ఒక సరళరేఖ Δ ABC లోని AB మరియు AC of భుజాలను వరుసగా D మరియు E బిందువుల వద్ద ఖండించింది. DE అనునది BC కి సమాంతరం అయితే $\frac{AD}{AB} = \frac{AE}{AC}$ అని చూపండి.

సాధన: ΔABC లో, DE∥BC

$\frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC}$ (ప్రాథమిక అనుపాత సిద్ధాంతం నుండి)

$\Rightarrow \frac{DB}{AD} = \frac{EC}{AE}$

$\Rightarrow 1 + \frac{DB}{AD} = 1 + \frac{EC}{AE}$

$\Rightarrow \frac{AD + DB}{AD} = \frac{AE + EC}{AE}$

$\Rightarrow \frac{AB}{AD} = \frac{AC}{AE}$

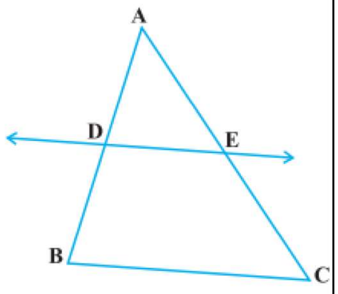

30. (a) బిందువులు A (6,1), B (8,2), C (9,4) మరియు D (p.3) లు వరుసగా సమాంతర చతుర్భుజ శీర్షాలు అయితే p విలువను కనుక్కోండి?

సాధన: సమాంతర చతుర్భుజం లోని కర్ణాలు పరస్పరం సమద్విఖండనం చేసుకుంటాయని మనకు తెలుసు .

AC మధ్య బిందువు = BD మధ్య బిందువు

$\left(\frac{6+9}{2}, \frac{1+4}{2}\right) = \left(\frac{8+p}{2}, \frac{2+3}{2}\right)$

$\left(\frac{15}{2}, \frac{5}{2}\right) = \left(\frac{8+p}{2}, \frac{5}{2}\right)$

$\Rightarrow 8 + P = 15$

$\Rightarrow p = 15 - 8 = 7$

(b) ఒక గుండ్రని టేబుల్ కవరు పటంలో చూపిన విధంగా 6 సమాన డిజైన్లను కలిగి ఉన్నది టేబుల్ కవర్ వ్యాసార్థం 28 సెం. మీ అయిన ఆ డిజైన్లను తయారు చేయుటకు చ. సెం. మీ నకు ₹ 0.35 వంతున ఎంత ఖర్చు అగును? ($\sqrt{3} =$ 1.7, $\pi = 3.14$ గా తీసుకోండి.)

సాధన: వ్యాసార్థం (r)=28 సెం. మీ

ఒక్కొక్క సెక్టార్ కోణము $(\theta)=60^0$

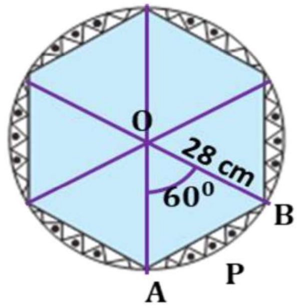

ΔOAB సమబాహు త్రిభుజ వైశాల్యం $=\frac{\sqrt{3}}{4}a^2$

6 డిజైన్ల వైశాల్యం = వృత్త వైశాల్యం $-6\times\triangle OAB$ వైశాల్యం

$$=\pi r^2-6\times\frac{\sqrt{3}}{4}a^2$$

$$=\frac{22}{7}\times 28\times 28-\frac{3\times 1.7}{2}\times 28\times 28$$

$$=28\times 28\times\left(\frac{22}{7}-\frac{5.1}{2}\right)$$

$$=\cancel{28}^2\times 28\times\left(\frac{44-35.7}{\cancel{14}}\right)=2\times 28\times 8.3=464.8\ cm^2$$

డిజైన్ ల ను తయారుచేయడానికి 1 చ. సెం. మీ కు అయ్యే ఖర్చు =₹ 0.35

మొత్తం డిజైన్ ల ను తయారు చేయడానికి అయ్యే ఖర్చు =₹ 0.35×464.8=₹162.68

31. (a) రెండు పాచికలు ఒకేసారి తరలించడం అయినది. అయిన

(i) సాధ్యమయ్యే అన్ని పర్యావసానాలు రాయండి.

(ii) రెండు పాచికల పై భాగంలో కనిపించే రెండు సంఖ్యల మొత్తము (a) 6, (b) 14అయ్యే సంభావ్యత ఎంత?

(iii) రెండు పాచికల పై భాగంలో ఒకే సంఖ్య వచ్చే సంభావ్యత ఎంత?

సాధన: రెండు పాచికలు ఒకేసారి దొర్లించినపుడు మొత్తం పర్యవసానాలు

(i) S = {(1,1), (1,2), (1,3), (1,4), (1,5), (1,6),
(2,1), (2,2), (2,3), (2,4), (2,5), (2,6),
(3,1), (3,2), (3,3), (3,4), (3,5), (3,6),
(4,1), (4,2), (4,3), (4,4), (4,5), (4,6),
(5,1), (5,2), (5,3), (5,4), (5,5), (5,6),
(6,1), (6,2), (6,3), (6,4), (6,5), (6,6)}

n(S)=36

$$P(E)=\frac{\text{ఘటన E కు అనుకూల పర్యావసనాల సంఖ్య}}{\text{మొత్తం పర్యావసనాల సంఖ్య}}=\frac{n(E)}{n(S)}$$

(ii) (a) A= "రెండు పాచికల పై భాగంలో కనిపించే రెండు సంఖ్యల మొత్తము 6 అయ్యే ఘటన"

A కు అనుకూల పర్యావసనాలు (1,5), (2,4), (3,3), (4,2), (5,1)

n(A)=5

$$P(A)=\frac{5}{36}$$

(b) B= రెండు పాచికల పై భాగంలో కనిపించే రెండు సంఖ్యల మొత్తము 14 అయ్యే ఘటన"

B అనునది అసాధ్య ఘటన.

$$P(B)=0$$

(iii) C= రెండు పాచికల పై భాగంలో ఒకే సంఖ్య వచ్చే ఘటన

C కు అనుకూల పర్యావసనాలు (1,1), (2,2), (3,3), (4,4), (5,5), (6,6)

n(C)=6

$$P(C)=\frac{6}{36}=\frac{1}{6}$$

OR

(b) A ఒక చెట్టు తుఫాను గాలికి విరిగి, విరిగిన ఆ కొమ్మ చివర కొన నేలను తాకుతూ నేలతో 30° కోణం చేసింది. నేలను తాకిన చెట్టు కొనకు చెట్టు మొదలుకు మధ్య గల దూరం 8 మీ అయిన చెట్టు విరగక ముందు ఆ చెట్టు ఎత్తును కనుక్కోండి?

సాధన: విరిగిన తర్వాత చెట్టు ఎత్తు =AB=y మీ

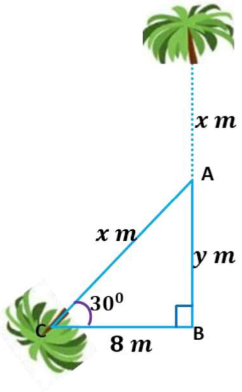

విరిగిన చెట్టు పొడవు =AC=x మీ

BC=6 మీ

ఊర్ధ్వ కోణం $=\angle ACB = 30^0$

$\triangle ABC$ నుండి

$$\cos 30^0 = \frac{BC}{AC}$$
$$\frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{8}{x}$$
$$x \times \sqrt{3} = 8 \times 2$$
$$x = \frac{16}{\sqrt{3}}$$
$$\tan 30^0 = \frac{AB}{AC}$$
$$\frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{y}{8}$$
$$y \times \sqrt{3} = 8 \times 1$$
$$y = \frac{8}{\sqrt{3}}$$
$$x + y = \frac{16}{\sqrt{3}} + \frac{8}{\sqrt{3}}$$
$$= \frac{24}{\sqrt{3}} \times \frac{\sqrt{3}}{\sqrt{3}}$$
$$= \frac{24\sqrt{3}}{3}$$
$$= 8\sqrt{3}$$

విరగక ముందు చెట్టు ఎత్తు $= 8\sqrt{3}$ మీ

(a) ఒక ఆవాస ప్రాంతంలోని 25 కుటుంబాలకు సంబంధించిన దినసరి ఆహారపు ఖర్చుల వివరాలను పట్టిక తెలియజేయుచున్నది. అయిన సోపాన విచలన పద్ధతి ప్రకారం రోజువారి ఆహారపు ఖర్చు యొక్క సగటు కనుగొనుము.

రోజు వారి ఆహారపు ఖర్చు (₹ ల లో`)	100-150	150-200	200-250	250-300	300-350
కుటుంబ సభ్యుల సంఖ్య	4	5	12	2	2

సాధన:

తరగతి అంతరం	పౌనః పుణ్యము (f_i)	తరగతి మార్కు (x_i)	$u_i = \frac{x_i - a}{h}$	$f_i u_i$
100-150	4	125	-2	-8

150-200	5	175	-1	-5
200-250	**12**	**225→a**	**0**	**0**
250-300	2	275	1	2
300-350	2	325	2	4
	$\sum f_i = 25$			$\sum f_i u_i = -7$

$a = 225,\ ,\ \sum f_i = 25, \sum f_i u_i = -7, h = 50$

సగటు $(\bar{x}) = a + \left(\frac{\sum f_i u_i}{\sum f_i}\right) \times h$

$= 225 + \left(\frac{-7}{25}\right) \times 50^2$

$= 225 + (-7) \times 2$

$= 225 - 14$

$= 211$

రోజువారి ఆహారపు ఖర్చు యొక్క సగటు = ₹211

(b) **ఒక అంక శ్రేడి లో మొదటి n పదాల మొత్తము 4n-n^2 అయిన (i) మొదటి పదం ఎంత? (ii) మొదటి రెండు పదాల మొత్తం ఎంత? (iii) రెండవ పదం ఎంత? అదే విధంగా (iv) మూడవ పదమును, పదవ పదమును మరియు n వ పదమును కనుక్కోండి?**

సాధన: ఇచ్చిన అంక శ్రేఢి లో : $S_n = 4n - n^2$

$S_1 = 4 \times 1 - 1^2 = 4 - 1 = 3$

$S_2 = 4 \times 2 - 2^2 = 8 - 4 = 4$

$S_3 = 4 \times 3 - 3^2 = 12 - 9 = 3$

$S_4 = 4 \times 4 - 4^2 = 16 - 16 = 0$

(i) మొదటి పదం $= a_1 = S_1 = 3$

(ii) మొదటి రెండు పదాల మొత్తం $= S_2 = 4 \times 2 - 2^2 = 8 - 4 = 4$

(iii) రెండవ పదం $= a_2 = S_2 - S_1 = 4 - 3 = 1$

(iv) $a = 3$ మరియు $d = a_2 - a_1 = 1 - 3 = -2$

$a_3 = a + 2d = 3 + 2 \times (-2) = 3 - 4 = -1$

$a_{10} = a + 9d = 3 + 9 \times (-2) = 3 - 18 = -15$

$a_n = a + (n-1)d = 3 + (n-1) \times (-2) = 3 - 2n + 2 = 5$

(iv) **(a) 2x+ y -5=0 మరియు 3x-2y-4=0 సమీకరణాలు సంగత సమీకరణాలో కాదో సరిచూసి, గ్రాఫ్ పద్ధతి ద్వారా సాధించండి.**

సాధన: $2x + y - 5 = 0 \quad (a_1 = 2,\ b_1 = 1,\ c_1 = -5)$

$3x - 2y - 4 = 0 \quad (a_2 = 3,\quad b_2 = -2,\quad c_2 = -4)$

$\frac{a_1}{a_2} = \frac{2}{3};\ \ \frac{b_1}{b_2} = \frac{1}{-2};\ \frac{c_1}{c} = \frac{-5}{-4} = \frac{5}{4}$

$\frac{a_1}{a_2} \neq \frac{b_1}{b_2}$

∴ ఇచ్చిన సమీకరణాలు ఖండన రేఖలను సూచిస్తాయి. ఆ రేఖీయ సమీకరణ వ్యవస్థ సంగత సమీకరణ వ్యవస్థ.

$3x-2y-4=0 \Rightarrow 2y=3x-4 \Rightarrow y=\frac{3x-4}{2}$		
x	$y=\frac{3x-4}{2}$	(x,y)
0	$y=\frac{3(0)-4}{2}=\frac{0-4}{2}=\frac{-4}{2}=-2$	$(0,-2)$
2	$y=\frac{3(2)-4}{2}=\frac{6-4}{2}=\frac{2}{2}=1$	$(2,1)$
4	$y=\frac{3(4)-4}{2}=\frac{12-4}{2}=\frac{8}{2}=4$	$(4,4)$
6	$y=\frac{3(6)-4}{2}=\frac{18-4}{2}=\frac{14}{2}=7$	$(6,7)$

$2x+y-5=0 \Rightarrow y=5-2x$		
x	$y=5-2x$	(x,y)
0	$y=5-2(0)=5-0=5$	$(0,5)$
1	$y=5-2(1)=5-2=3$	$(1,3)$
3	$y=5-2(3)=5-6=-1$	$(3,-1)$
4	$y=5-2(4)=5-8=-3$	$(4,-3)$

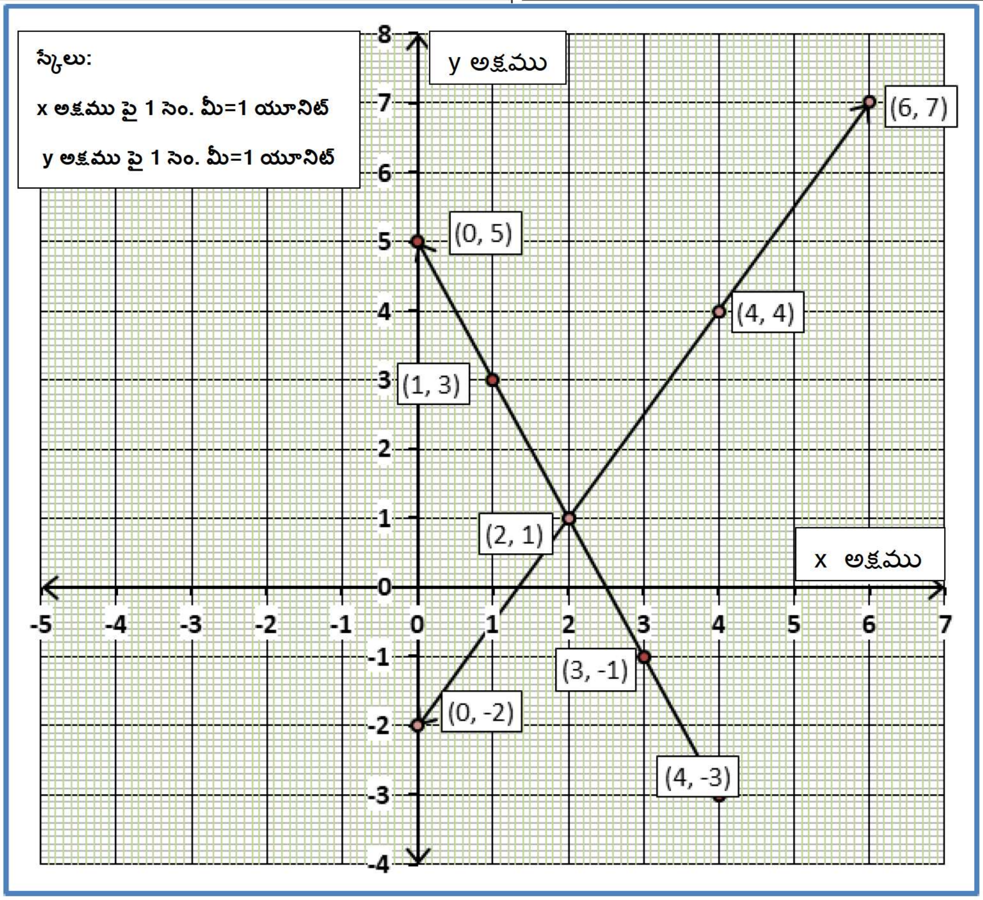

ఇచ్చిన రేఖీయ సమీకరణాల జతకు ఏకైక సాధన (2,1).

i.e., x = 2, y = 1.

OR

(b) క్రింది సమస్యకు రేఖీయ సమీకరణాల జతలను తయారు చేయండి మరియు గ్రాఫ్ పద్ధతి ద్వారా వాటి సాధనలను కనుక్కోండి. "మీనా బ్యాంకు నుండి ₹2000 తీసుకొనుటకు వెళ్ళింది. ఆమె క్యాషియర్ ను ₹50 మరియు ₹100 నోట్లు మాత్రమే ఇవ్వమని కోరింది. మొత్తం ఆమెకు 25 నోట్లు వచ్చినవి. ఆమె ఎన్ని ₹50 నోట్లు మరియు ₹100 నోట్లు తీసుకున్నదో కనుక్కోండి".

సాధన: ₹50 నోట్ల సంఖ్య = x

₹100 నోట్ల సంఖ్య = y

మొత్తం నోట్ల సంఖ్య = 25

$x + y = 25 \rightarrow (1)$

మొత్తం నోట్ల వెల =₹ 2000

$50x + 100y = 2000$

$x + 2y = 40 \rightarrow (2)$

$x + y = 25 \Rightarrow y = 25 - x$		
x	$y = 25 - x$	(x, y)
0	$y = 25 - 0 = 25$	(0,25)
5	$y = 25 - 5 = 20$	(5,20)
10	$y = 25 - 10 = 15$	(10,15)
15	$y = 25 - 15 = 10$	(15,10)

$x + 2y = 40 \Rightarrow y = \frac{40 - x}{2}$		
x	$y = \frac{40 - x}{2}$	(x, y)
0	$y = \frac{40 - 0}{2} = \frac{40}{2} = 20$	(0,20)
10	$y = \frac{40 - 10}{2} = \frac{30}{2} = 15$	(10,15)
20	$y = \frac{40 - 20}{2} = \frac{20}{2} = 10$	(20,10)
30	$y = \frac{40 - 30}{2} = \frac{10}{2} = 5$	(30,5)

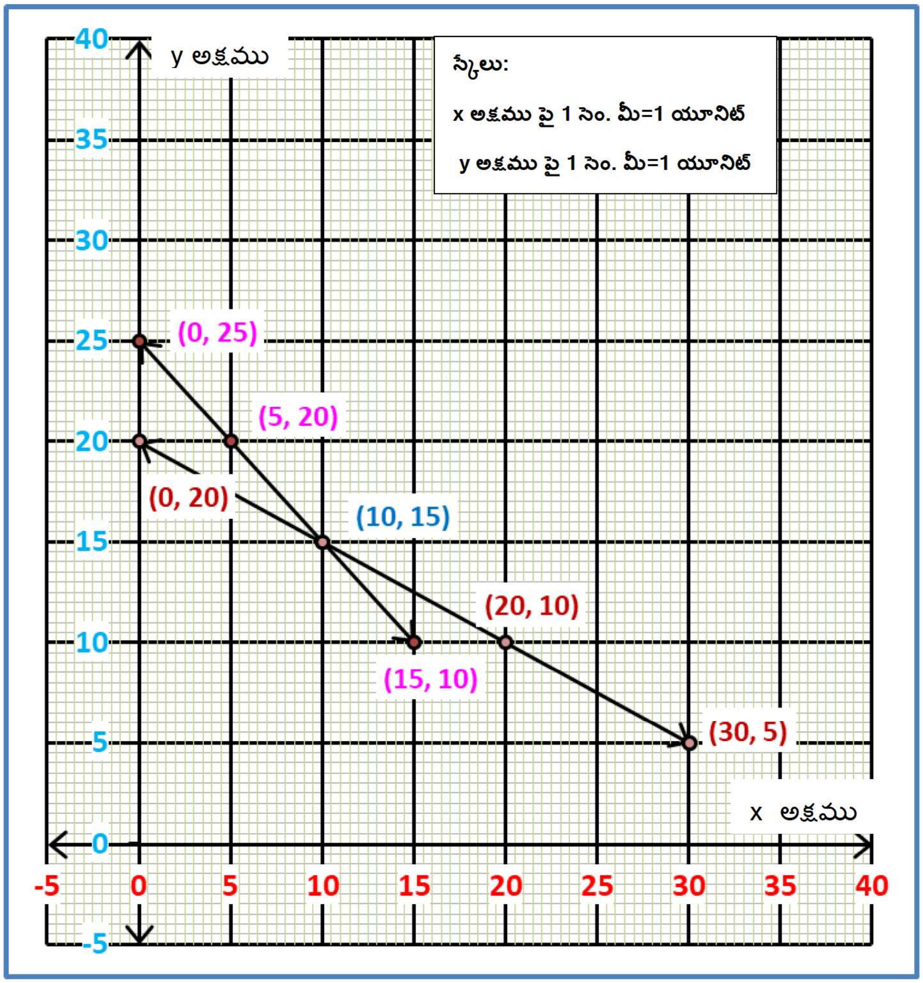

రెండు రేఖలు (10, 15) బిందువు వద్ద ఖండించుకుంటున్నాయి.

$x = 10$ మరియు $y = 15$

∴మీనా పది ₹50 నోట్లు మరియు పదిహేను ₹100 నోట్లు తీసుకుంది..